

LEGE nr. 3 din 30 iunie 1977

privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială

EMITENT

• MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ

Publicat în BULETINUL OFICIAL nr. 82 din 6 august 1977

Data intrării în vigoare 01-07-1977

Formă consolidată valabilă la data 05-10-1983

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 05-10-1983 până la data de 30-06-1986

Notă CTCE

Forma consolidată a LEGII nr. 3 din 30 iunie 1977, publicate în Buletinul Oficial nr. 82 din 6 august 1977, la data de 05 Octombrie 1983 este realizată prin includerea modificărilor și completărilor aduse de: DECRETUL nr. 339 din 10 septembrie 1983.

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat informării utilizatorilor.

În Republica Socialistă România, munca constituie un drept fundamental și o îndatorire de onoare a tuturor membrilor societății.

Toți cetățenii apti de muncă sînt datori să presteze o activitate utilă, în raport de pregătirea și aptitudinile lor, de cerințele economiei naționale.

Oamenii muncii, fauritorii tuturor bunurilor materiale și spirituale ale societății, beneficiază pe deplin de roadele muncii lor, potrivit principiului socialist al retribuirii după cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii.

Pe baza aportului adus la dezvoltarea societății, statul socialist garantează fiecărui cetățean, indiferent de sex sau naționalitate, dreptul la pensie. Totodată, persoanelor incapabile de muncă și lipsite de mijloace de existență, statul le acorda sprijin material în cadrul asistenței sociale.

Pensia stabilită în raport de cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii depuse asigură tuturor cetățenilor care au împlinit vîrsta prevăzută de lege, ori și-au pierdut total sau în cea mai mare parte capacitatea de muncă datorită unor accidente sau boli, condiții corespunzătoare de viață, potrivit nivelului de dezvoltare a economiei naționale.

Aplicarea principiilor eticii și echității socialiste face necesar ca pensia să fie stabilită în concordanță cu contribuția adusă de fiecare om al muncii la dezvoltarea generală a societății noastre socialiste și totodată să se realizeze un raport echitabil între veniturile provenite din retribuție și cele din pensie, care să asigure în continuare stimularea celor ce lucrează efectiv în diferite sectoare ale producției materiale și ale activității social-culturale.

În vederea perfecționării legislației în acest domeniu,

Marea Adunare Națională a Republicii Socialiste România adoptă prezenta lege.

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1

(1) În R. S. R. au dreptul la pensie toți cetățenii care au depus o muncă utilă societății în sectoarele producției materiale și social-culturale.

(2) Pensia se stabilește în raport de contribuția adusă de fiecare om al muncii la dezvoltarea societății, potrivit principiului socialist al retribuirii după cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii și se diferențiază în funcție de vechimea în munca, retribuția avută și grupa de muncă.

(3) În raport de condițiile, complexitatea și importanța muncii, locurile de muncă se încadrează în grupa I, II sau III de muncă, prin decret al Consiliului de Stat.

Articolul 2

(1) Dreptul la pensie se acordă la împlinirea vîrstei stabilite de lege în raport de natura muncii prestate și de numărul de ani efectiv lucrați în activitatea economică și socială.

(2) Beneficiază, de asemenea, de dreptul la pensie persoanele încadrate în munca, care și-au pierdut total sau în cea mai mare parte capacitatea de muncă. Cuantumul pensiei se stabilește în raport de cauzele și gradul de invaliditate, precum și de vechimea în munca.

Articolul 3

(1) Dreptul la pensia de asigurări sociale este recunoscut tuturor cetățenilor țării care au desfășurat o activitate permanentă pe baza unui contract de muncă și pentru care unitățile socialiste au depus contribuția prevăzută de lege, la fondul de asigurări sociale de stat.

(2) Fondurile necesare pentru plata pensiilor de asigurări sociale de stat se constituie din contribuțiile pe care le plătesc unitățile socialiste, precum și din sumele alocate în acest scop de la bugetul de stat.

Articolul 4

Unitățile socialiste sînt obligate să asigure pentru întregul personal muncitor evidenta corectă a vechimii în munca, a retributiei aferente și a celorlalte elemente necesare, potrivit legii, la stabilirea pensiei.

Articolul 5

(1) O persoană poate primi o singură pensie integrală de asigurări sociale.

În cazul în care a lucrat și în alte sectoare cu sisteme proprii de pensionare, primește atît pensia de asigurări sociale, cît și pensia ce i se cuvine din acele sectoare, în raport cu munca depusă și vechimea stabilită, potrivit legii.

(2) Suma rezultată din pensiile cumulate nu va putea depăși nivelul pensiei de asigurări sociale ce s-ar fi cuvenit persoanei respective în cazul în care întreaga activitate ar fi fost prestată într-o unitate de stat.

Articolul 6

(1) Unitățile socialiste nu pot încadra persoane pensionate într-o activitate cu caracter permanent. În cazuri excepționale și cu aprobarea organelor prevăzute de lege, unitățile pot folosi pensionari numai pentru activități temporare sau pentru executarea unor lucrări.

(2) Sumele realizate din aceste activități cumulate cu pensia nu pot depăși nivelul retributiei pe care pensionarul a avut-o la data pensionării, actualizată potrivit majorărilor retributiei pentru acea funcție.

Articolul 7

Pensia nu este impozabilă și nu poate fi cedată nici total nici parțial. Dreptul la pensie este imprescriptibil.

Capitolul II

Pensia pentru munca depusă și limita de vîrstă

Articolul 8

(1) Personalul muncitor care are o vechime în munca de minimum 30 ani bărbații și 25 ani femeile are dreptul la pensie pentru munca depusă și limita de vîrstă, la împlinirea vîrstei de 62 ani bărbații și 57 ani femeile.

(2) Persoanele încadrate în munca care au o vechime de cel puțin 30 ani bărbații și 25 ani femeile, sînt pensionate, la cererea lor, și la împlinirea vîrstei de 60 ani bărbații și 55 ani femeile.

(3) Persoanele care doresc să continue activitatea și după împlinirea vîrstei de 62 ani bărbații și 57 ani femeile, pot cere, cu 3 luni înainte de împlinirea acestor vîrste, ca unitatea să le mențină în munca pe o perioadă de cel mult 3 ani. În cazul în care unitatea nu aprobă cererea, persoana interesată se poate adresa organului ierarhic superior, care poate decide menținerea în munca, în aceeași unitate, ori într-o altă unitate subordonată, sau înscrierea la pensie.

Articolul 9

(1) Vechimea în munca ce se ia în considerare la stabilirea pensiilor pentru munca depusă este timpul cît o persoană a fost încadrată în baza unui contract de muncă.

(2) Absentele nemotivate și concediile fără plată se însumează anual și se scad din vechimea în munca.

(3) Conducerea unității este obligată să afișeze numele persoanelor și numărul zilelor ce se scad din vechimea în munca pentru absente nemotivate și concedii fără plată.

(4) Dovada vechimii în munca, în vederea pensionării, se face prin carnetul de muncă, întocmit conform legii.

La data de 05-10-1983 Articolul 9 din Capitolul II a fost modificat de DECRETUL nr. 339 din 10 septembrie 1983, publicat în BULETINUL OFICIAL nr. 74 din 05 octombrie 1983

Articolul 10

Retribuția tarifară, care se ia ca bază de calcul la stabilirea pensiei, este media retributiilor tarifare lunare din 5 ani lucrați consecutiv, la alegere, din ultimii 10 ani de activitate.

Articolul 11

(1) Pensia integrală pentru munca depusă și limita de vîrstă se determină în procente din retribuția tarifară, diferențiate pe transe de retribuții și grupe de muncă, stabilite potrivit legii, astfel:

	Grupa I de muncă		Grupa II de muncă		Grupa III de muncă	
Retribuția tarifară -lei-	Pensia în procente din retribuiția tarifară	Cuantumul minim al pensiei -lei-	Pensia în procente din retribuiția tarifară	Cuantumul minim al pensiei -lei-	Pensia în procente din retribuiția tarifară	Cuantumul minim al pensiei -lei-
pînă la 1200	85	-	80	-	75	-
1 201 - 1600	80	1020	75	960	70	900
1 601 - 2000	75	1280	70	1200	65	1120
2 001 - 2500	70	1500	65	1400	62	1300
2 501 - 3000	65	1750	62	1625	60	1550
3 001 - 3500	62	1950	60	1860	58	1800

3 501 - 4000	60	2170	58	2100	56	2030
peste 4000	58	2400	56	2320	54	2240

(2) Procentele corespunzătoare grupelor I și II de muncă se aplică persoanelor care au lucrat efectiv în aceste grupe cel puțin 20 ani în grupa I sau 25 ani în grupa II de muncă; dacă au lucrat mai puțin, la procentele corespunzătoare grupei III se acordă un spor proporțional cu timpul efectiv lucrat în grupele I și II.

Articolul 12

Persoanele care au vechime totală în munca mai mare de 30 ani bărbații și 25 ani femeile, beneficiază, pentru fiecare an în plus, din primii cinci ani, de un spor la pensie de 1% și pentru fiecare an în plus peste cinci ani, de un spor de 0,5% din retributia tarifară folosită la calcularea pensiei.

Articolul 13

(1) Persoanelor care nu au vechime integrală în munca dar au o vechime de cel puțin 15 ani, li se acordă pensie, la împlinirea vârstei de 62 ani bărbații și 57 ani femeile, proporțional cu numărul anilor de vechime.

(2) Persoanelor care au o vechime în munca de 10-15 ani li se acordă o pensie de 350 lei lunar pentru o vechime de 10 ani, iar pentru fiecare an în plus, pînă la 14 ani inclusiv, se adaugă cîte 25 lei.

Articolul 14

(1) Persoanelor care au lucrat efectiv cel puțin 20 ani în locuri care, potrivit legii, se încadrează în grupa I de muncă, sau cel puțin 25 ani în grupa II de muncă, la stabilirea pensiei li se ia în calcul, pentru fiecare an lucrat în aceste grupe cîte:

- a) un an și șase luni pentru grupa I de muncă;
- b) un an și trei luni pentru grupa II de muncă.

(2) Pe aceasta baza persoanele care au lucrat în grupele I și II de muncă au dreptul, la cerere, să fie pensionate, la împlinirea vârstei de:

- a) 52 ani, pentru grupa I și 57 ani pentru grupa II, bărbații;
- b) 50 ani pentru grupa I și 52 ani pentru grupa II, femeile.

(3) Persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute de alin. (1) sînt pensionate, la cerere, și la 50 de ani, atît bărbații cît și femeile din grupa I de muncă, și la 55 ani bărbații sau 50 de ani femeile, din grupa II de muncă.

(4) Persoanele care au vechime în munca prevăzută de lege și au lucrat efectiv cel puțin 15 ani în locurile încadrate în grupa I de muncă sau cel puțin 20 ani în locurile încadrate în grupa II de muncă au dreptul, la cerere, sa li se reducă vîrsta de pensionare prevăzută de art. 8 alin. 2, în mod proporțional cu anii lucrați în grupele I sau II de muncă, dar nu mai puțin de 52 ani, pentru grupa I și 57 ani pentru grupa II, bărbații, sau 50 ani pentru grupa I și 52 ani pentru grupa II, femeile.

Articolul 15

(1) Persoanele care au dreptul să fie pensionate cu reducerea vârstei, pot cere sa lucreze în continuare, în același loc de muncă sau în altele mai ușoare, pînă la împlinirea vârstei de:

- a) 55 ani pentru grupa I și 60 ani pentru grupa II, bărbații;
- b) 52 ani pentru grupa I și 55 ani pentru grupa II, femeile.

(2) Aceste persoane își păstrează dreptul la pensie potrivit grupei de muncă din care provin, iar perioada lucrata în continuare se considera vechime în grupele I sau II de muncă.

Articolul 16

Persoanele care au lucrat cel puțin 5 ani în grupele I și II de muncă au dreptul sa li ia în calculul vechimii în munca, pentru fiecare an lucrat în aceste grupe: un an și șase luni pentru grupa I sau un an și trei luni pentru grupa II. În aceste cazuri nu se reduce limita vârstei de pensionare.

Articolul 17

(1) Personalului navigant din aviația civilă care are o vechime în munca de cel puțin 25 ani bărbații și 20 ani femeile, la stabilirea pensiei i se ia în calcul o vechime suplimentară potrivit legii, în raport de numărul orelor de zbor, de tipul de aeronava și funcția îndeplinită.

(2) Pe aceasta baza personalul navigant are dreptul, la cerere, să fie pensionat la împlinirea vârstei de 50 ani.

(3) Personalul navigant care nu are vechimea în munca prevăzută la alin. (1) are dreptul sa i se ia în calcul vechimea suplimentară stabilită potrivit legii. În aceste cazuri nu se reduce limita vârstei de pensionare.

Articolul 18

(1) Femeile cu o vechime în munca de 25 ani, care au născut cel puțin 3 copii și i-au crescut pînă la vîrsta de 10 ani, pot cere pensionarea înainte împlinirii vârstei de pensionare, după cum urmează:

- a) cu un an pentru 3 copii;
- b) cu doi ani pentru 4 copii;
- c) cu trei ani pentru mai mulți copii.

(2) Vîrsta de pensionare se reduce cu ani întregi, și nu poate fi mai mica de 50 ani.

Articolul 19

(1) Profesorii și conferențarii din învățământul superior, precum și cercetătorii științifici principali I și II care au o vechime în munca de cel puțin 30 ani bărbații și 25 ani femeile, se pensionează la împlinirea vârstei de 65 ani bărbații și 60 ani femeile. Aceștia pot fi menținuți în activitate la cererea lor și cu acordul unității, pe o perioadă de cel mult 5 ani.

(2) Persoanele menționate la alin. (1) vor fi pensionate, la cererea lor, la vârsta de 62 ani bărbații și 57 ani femeile.

Articolul 20

(1) La stabilirea vechimii în munca se ia în considerare și timpul în care persoana:

a) a fost deținută în lagare sau închisori, pentru activitate revoluționară, antifascistă sau democratică. Fiecare an de deținere se considera ca vechime în munca de un an și șase luni;

b) a fost îndepărtată din serviciu pentru activitate politică revoluționară, antifascistă sau democratică, înainte de 23 August 1944, ori ca urmare a persecuțiilor rasiale sau naționale, în perioada ianuarie 1938 - decembrie 1945;

c) a desfășurat o activitate revoluționară antifascistă, recunoscută de către organele în drept, ca vechime în munca.

(2) Constituie vechime în munca și timpul în care o persoană încadrată în munca și-a întrerupt activitatea deoarece:

a) a îndeplinit serviciul militar în termen, a fost concentrată, mobilizată sau în prizonierat;

b) a fost suspendată din funcție ori i s-a desfăcut contractul de muncă, dacă aceste măsuri au fost anulate ulterior ca fiind ilegale.

(3) Se considera vechime în munca și perioada în care o persoană încadrată în munca urmează cursuri de pregătire profesională sau politică.

(4) De asemenea, se considera vechime în munca perioadele pentru care s-a cotizat la fostele asigurări sociale, ori la casele de pensii preluate de stat.

(5) Pentru persoanele care au fost încadrate să lucreze, potrivit legii, cu program redus, vechimea în munca se ia în considerare proporțional cu timpul lucrat.

(6) Perioada în care o femeie a fost încadrată, cu program redus, potrivit legii, pentru îngrijirea copiilor în vârstă de până la 6 ani, se socotește ca timp integral.

Articolul 21

(1) Media retributiilor tarifare lunare care se ia în considerare la calcularea pensiei se stabilește pe baza:

a) retributiei tarifare de încadrare, pentru cei retribuiți cu luna;

b) retributiei tarifare de încadrare, corespunzătoare la 204 ore, pentru cei retribuiți cu ora, inclusiv pentru personalul care lucrează în acord;

c) retributiei tarifare de calcul, pentru cei retribuiți cu cota procentuală;

d) retributiei la care s-a plătit contribuția de asigurări sociale, pentru cei angajați la persoane fizice.

(2) În cazul persoanelor îndreptățite la pensie, care au fost încadrate în munca și la organizații internaționale, societăți mixte sau la alte organizații din străinătate, primind retribuții în valută, la stabilirea bazei de calcul a pensiei se iau în considerare retribuțiile tarifare de încadrare la nivelul funcțiilor similare din țară, valabile în perioadele corespunzătoare dacă s-au plătit contribuțiile legale către asigurările sociale de stat.

Capitolul III

Pensia pentru pierderea capacității de muncă din accident de muncă sau boala profesională

Articolul 22

Unitățile au obligația să asigure persoanelor încadrate în munca condițiile necesare pentru buna desfășurare a activității și să ia măsurile de protecția muncii prevăzute de lege, în vederea înlăturării oricăror cauze care pot conduce la diminuarea sau pierderea capacității de muncă a acestora.

Articolul 23

(1) Persoanele încadrate în munca, care datorită unor accidente de muncă survenite în timpul îndeplinirii îndatoririlor de serviciu ori datorită bolilor profesionale și-au pierdut total sau în cea mai mare parte capacitatea de muncă, primesc pensie pe timpul cât durează invaliditatea.

(2) Beneficiază, de asemenea, de pensie persoanele care și-au pierdut total sau în cea mai mare parte capacitatea de muncă din cauza unei boli contractate în timpul în care erau încadrate în munca, dacă invaliditatea stabilită este de gradul I sau II.

(3) De aceleași drepturi beneficiază și persoanele care și-au pierdut total sau în cea mai mare parte capacitatea de muncă în timpul și din cauza îndeplinirii obligațiilor militare ori a sarcinilor de stat sau obștești, precum și elevii, ucenicii și studenții în timpul efectuării practicii profesionale.

(4) Persoanele care și-au pierdut jumătate din capacitatea de muncă și lucrează jumătate din durata normală a programului de lucru beneficiază, în condițiile legii, de pensie de invaliditate de gradul III.

Articolul 24

(1) Pierderea capacității de muncă se stabilește prin decizie, de către comisiile de pensii județene sau a municipiului București, la propunerea comisiilor de expertiza medicală și recuperare a capacității de muncă, organizate potrivit legii.

(2) Persoanele în cauza pot fi încadrate într-unul din următoarele grade de invaliditate:

- a)** gradul I, dacă acestea au nevoie de îngrijire și supraveghere din partea altei persoane;
- b)** gradul II, celelalte persoane care și-au pierdut total sau în cea mai mare parte capacitatea de muncă;
- c)** gradul III, persoanele care și-au pierdut jumătate din capacitatea de muncă.

(3) Criteriile și normele pe baza cărora se face încadrarea în gradele I, II III de invaliditate se aproba prin decret al Consiliului de Stat.

Articolul 25

(1) Pensia ce se acordă persoanelor care și-au pierdut total sau în cea mai mare parte capacitatea de muncă prin accidente de muncă, boli profesionale sau alte boli contractate în timpul cât erau încadrate în munca, dacă invaliditatea este de gradul I sau II, se stabilește în raport de vechimea în munca, în procente, din retributia tarifară, diferențiate pe transe de retributie și grupe de muncă. Pensia corespunzătoare gradului I de invaliditate se stabilește după cum urmează:

Retribuția tarifară - lei -	Pensia în procente din retributia tarifară pentru 5 ani vechime	Cuantumul minim al pensiei - lei -	Pensia în procente din retributia tarifară pentru 15 ani vechime	Cuantumul minim al pensiei - lei -	Pensia în procente din retributia tarifară pentru 30 ani vechime	Cuantumul minim al pensiei - lei -
PENTRU GRUPA I DE MUNCĂ						
pînă la 1200	60	-	70	-	85	-
1201 - 1600	55	720	65	840	80	1020
1601 - 2000	50	880	60	1040	75	1280
2001 - 2500	45	1000	55	1200	70	1500
2501 - 3000	40	1125	50	1375	65	1750
3001 - 3500	37	1200	47	1500	62	1950
3501 - 4000	35	1295	45	1645	60	2170
peste 4000	33	1400	43	1800	58	2400
PENTRU GRUPA II DE MUNCĂ						
pînă la 1200	55	-	65	-	80	-
1201 - 1600	50	660	60	780	75	960
1601 - 2000	45	800	55	960	70	1200
2001 - 2500	40	900	50	1100	65	1400
2501 - 3000	37	1000	47	1250	62	1625
3001 - 3500	35	1110	45	1410	60	1860
3501 - 4000	33	1225	43	1575	58	2100
peste 4000	31	1320	41	1720	56	2320
PENTRU GRUPA III DE MUNCĂ						
pînă la 1200	50	650	60	-	75	-
1201 - 1600	45	660	55	720	70	900
1601 - 2000	40	700	50	880	65	1120
2001 - 2500	37	725	47	1000	62	1300
2501 - 3000	35	800	45	1175	60	1550
3001 - 3500	33	900	43	1350	58	1800
3501 - 4000	31	980	41	1505	56	2030
peste 4000	29	1040	39	1640	54	2240

(2) Pentru vechimile în munca cuprinse între 5 și 30 de ani, pensia se calculează proporțional cu numărul anilor lucrați.

(3) Cuantumul pensiei pentru gradul II de invaliditate este de 85%, iar pentru gradul III de pînă la 30%, din pensia corespunzătoare gradului I de invaliditate.

(4) Pentru fiecare an de vechime în munca peste vechimea integrală se acordă un spor la pensie de 1% pentru primii cinci ani și de 0,5% pentru anii următori, din retributia tarifară de calcul al pensiei.

(5) Pensia pentru invaliditate de gradul III împreună cu retributia primită pentru munca depusa nu pot depăși, pentru persoanele încadrate în grupa I de muncă 80%, pentru persoanele încadrate în grupa II de muncă 75%, iar pentru persoanele încadrate în grupa III de muncă 70%, din retributia avută la data stabilirii gradului de invaliditate, actualizată potrivit majorărilor pentru acea funcție.

Articolul 26

Retributia tarifară pe baza căreia se calculează pensia pentru pierderea capacității de muncă este media retributiilor tarifară lunare din 5 ani lucrați consecutiv, la alegere, din ultimii 10 ani de activitate sau retributia medie a ultimilor ani atunci când vechimea în munca este de până la 5 ani.

Articolul 27

(1) Persoanele încadrate în munca, cu o vechime mai mică de cinci ani care și-au pierdut total sau în cea mai mare parte capacitatea de muncă prin accidente de muncă, boli profesionale sau alte boli contractate în timpul cât erau încadrate în munca, au dreptul la o pensie de 650 lei pentru gradul I și 520 lei pentru gradul II de invaliditate.

(2) De aceleași drepturi beneficiază și studenții, elevii, ucenicii și persoanele accidentate în timpul îndeplinirii obligațiilor militare ori a sarcinilor de stat sau obștești care în perioada anterioară nu erau încadrați într-o activitate retribuită.

Articolul 28

Pensionarii încadrați în gradul I de invaliditate primesc pe lângă pensie și o sumă fixă pentru îngrijire, de 300 lei lunar.

Articolul 29

(1) Persoanele care au suferit accidente de muncă, au contractat boli profesionale sau care din motive de sănătate nu mai pot lucra în condițiile de la locurile de muncă avute anterior vor fi încadrate la locuri de muncă mai ușoare corespunzătoare capacității lor de muncă. Obligația de a asigura încadrarea în astfel de locuri de muncă revine unității socialiste în care sînt încadrate.

(2) Muncitorii și maeștrii prevăzuți la [alin. \(1\)](#), cuprinși în grupele I și II de muncă și care au o vechime minimă de 10 ani în aceste grupe vor fi încadrați în locurile de muncă la care să li se asigure o retributie de cel puțin 75% pentru grupa I și 70% pentru grupa II, din retributia în vigoare corespunzătoare funcției avute anterior. Pentru o vechime de peste 15 ani, procentul este de 80% pentru grupa I și 75% pentru grupa II de muncă. Dacă nu este posibil să se asigure aceasta retributie, diferența până la 70%, 75% sau 80% se acordă din fondurile asigurărilor sociale incluzându-se în retributia tarifară.

Articolul 30

Hotărîrea privind încadrarea în grade de invaliditate poate fi contestată, în cel mult 60 de zile de la comunicare, la comisiile de pensii județene și a municipiului București, de către persoana în cauză, ori de conducerea unității în care este încadrată.

Articolul 31

(1) Pensionarii încadrați în gradul I, II sau III de invaliditate sînt supuși revizuirii medicale, la intervale de 6-12 luni, la termenele stabilite de comisiile de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă. Neprezentarea la revizuirea medicală atrage suspendarea plății pensiei începînd cu luna următoare.

(2) Sînt supuse revizuirii medicale și persoanele încadrate în munca care primesc diferența de retributie de la asigurările sociale de stat, potrivit [art. 29 alin. \(2\)](#).

(3) Revizuirea medicală se poate face și la cererea pensionarilor, numai pînă la împlinirea vîrstei de 60 ani bărbații și 55 ani femeile.

(4) Nu sînt supuși revizuirii medicale periodice pensionarii de invaliditate care prezintă invalidități ireversibile, precum și cei care au împlinit vîrsta de 60 ani bărbații și 55 ani femeile.

Articolul 32

În cazul schimbării gradului de invaliditate, pensia corespunzătoare noului grad se stabilește pe baza cuantumului pensiei avute la gradul de invaliditate anterior.

Articolul 33

Dispozițiile prezentei legi, care privesc modul de stabilire a vechimii în munca și a retributiei tarifară, în raport de care se calculează pensia pentru munca depusa și limita de vîrstă, se aplică, în mod corespunzător și la calcularea pensiilor pentru pierderea capacității de muncă din cauza de accident de muncă sau boala profesională.

Articolul 34

La împlinirea vîrstei de 60 ani bărbații și 55 ani femeile, pensionarii pentru pierderea capacității de muncă sînt trecuți, din oficiu, în categoria pensionarilor pentru munca depusa și limita de vîrstă; în aceste cazuri își pot menține drepturile aferente gradului I și II de invaliditate.

Capitolul IV

Pensia pentru pierderea capacității de muncă în afară procesului de muncă

Articolul 35

Persoanele încadrate în munca, care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă din cauza unor accidente produse în afară procesului de muncă beneficiază de pensie dacă invaliditatea stabilită este de gradul I, II sau III și au o vechime în munca de cel puțin 5 ani.

Articolul 36

(1) Pensia se stabilește în procente din retributia tarifară, diferențiate pe transe de retribuții și ani de vechime în munca. Pensia corespunzătoare gradului I de invaliditate se stabilește după cum urmează:

Retribuția tarifară - lei -	Pensia în procente tarifară pentru 5 ani vechime	Cuantumul minim al pensiei - lei -	Pensia în procente tarifară pentru 5 ani vechime	Cuantumul minim al pensiei - lei -	Pensia în procente tarifară pentru 5 ani vechime	Cuantumul minim al pensiei - lei -
pînă la 1200	35	460	40	-	70	-
1201 - 1600	30	470	35	480	65	840
1601 - 2000	24	480	33	560	60	1040
2001 - 2500	20	490	31	650	57	1200
2501 - 3000	17	500	30	775	55	1425
3001 - 3500	15	510	29	900	53	1650
3501 - 4000	14	520	28	1015	51	1855
peste 4000	13	530	27	1120	49	2040

(2) Pentru vechimile cuprinse între 5 și 30 de ani, pensia se calculează proporțional cu numărul anilor lucrați.

(3) Pentru fiecare an de vechime în munca peste vechimea integrală se acordă un spor la pensie de 1% pentru primii cinci ani și de 0,5% pentru anii următori, din retributia tarifară de calcul al pensiei.

(4) Pensionarii încadrați în gradul I de invaliditate primesc pe lângă pensie și o sumă fixă pentru îngrijire de 300 lei lunar.

(5) Cuantumul pensiei pentru gradul II de invaliditate este de 85%, iar pentru gradul III de pînă la 30% din pensia corespunzătoare gradului I de invaliditate.

(6) Pensia pentru invaliditate de gradul III împreună cu retributia primită pentru munca depusă nu pot depăși 70% din retributia avută la data stabilirii gradului de invaliditate, actualizată potrivit majorărilor pentru acea funcție.

Articolul 37

(1) Persoanelor care îndeplinesc obligații militare și care au devenit invalide de gradul I sau II ca urmare a unor boli - altele decît cele profesionale - li se acordă pensie fără a se cere condiția de vechime în munca.

(2) Pensia celor care la data convocării în vederea îndeplinirii obligațiilor militare erau încadrați cu contract de muncă, se stabilește în condițiile prevăzute de [art. 36](#). Celor care nu îndeplinesc condiția de vechime în munca necesară pentru obținerea pensiei, precum și celor care nu erau încadrați în munca, li se acordă o pensie fixă de 455 lei pentru gradul I de invaliditate și 390 lei pentru gradul II de invaliditate.

Articolul 38

Dispozițiile referitoare la vechimea în munca și retributia tarifară de calcul, precum și la încadrarea în grade de invaliditate și revizuire medicală, se aplică și pensiilor pentru pierderea capacității de muncă din alte cauze decît accidente de muncă sau boli profesionale.

Capitolul V Pensia de urmaș

Articolul 39

(1) Pensia de urmaș se acordă copiilor și soției, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Pensia de urmaș se acordă dacă persoana decedată era pensionar sau îndeplinea condițiilor pentru obținerea unei pensii.

Articolul 40

(1) Copiii au dreptul la pensie de urmaș pînă la vîrsta de 16 ani sau, dacă continua studiile, pînă la terminarea acestora, dar fără a depăși vîrsta de 25 ani.

(2) Copiii urmași care, înainte de a împlini vîrsta de 16 ani, au devenit invalizi de gradul I sau II, primesc, după încetarea plății pensiei de urmaș pe toată perioada invalidității, un ajutor de 350 lei lunar pentru gradul I și de 300 lei lunar pentru gradul II.

Articolul 41

(1) Soția are dreptul la pensie de urmaș, pe tot timpul vieții, la împlinirea vârstei de 55 ani, dacă a avut cel puțin 15 ani de căsătorie. Dacă durata căsătoriei a fost mai mică, dar de cel puțin 10 ani, pensia se acordă proporțional cu anii de căsătorie.

(2) De asemenea, se acordă pensie de urmaș, pe tot timpul vieții, soției care a împlinit vârsta de 50 ani și care a născut, până la data decesului soțului, mai mult de 4 copii, iar durata căsătoriei a fost de cel puțin 10 ani.

(3) Soția are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de vârsta și de durata căsătoriei pe timpul cât este invalida de gradul I sau II; de asemenea, beneficiază de aceasta pensie dacă nu este încadrată în munca la data decesului soțului și are în îngrijire unul sau mai mulți copii în vârstă de până la 6 ani.

Articolul 42

Soția care are dreptul la o pensie proprie și îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru obținerea pensiei de urmaș după soțul decedat, poate opta pentru oricare din aceste pensii.

Articolul 43

Soția primește pensie de urmaș numai până la încadrarea sa în munca, dar nu mai mult de 6 luni de la data decesului soțului, dacă nu îndeplinește condițiile prevăzute la [art. 41](#).

Articolul 44

(1) Quantumul pensiei de urmaș se stabilește luindu-se ca baza de calcul:

a) pensia susținătorului decedat, dacă acesta era pensionar;

b) pensia la care ar fi avut dreptul susținătorul, în condițiile legii, pentru munca depusă și limita de vârstă sau pentru invaliditate.

(2) Pensia de urmaș se stabilește în procente din pensia titularului, astfel 50 la suta pentru un singur urmaș, 75 la suta pentru doi și 100 la suta pentru mai mulți urmași, cu drept la aceasta pensie.

Articolul 45

În cazul copiilor orfani de ambii părinți quantumul pensiei de urmaș se stabilește luindu-se ca baza de calcul:

a) până la trei copii, pensia cea mai avantajoasă a unui singur părinte;

b) pentru patru copii, pensia cea mai avantajoasă a unui părinte la care se adaugă jumătate din pensia celui alt părinte;

c) pentru cinci și mai mulți copii, pensiile cumulate ale ambilor părinți.

Articolul 46

(1) Plata pensiei se suspendă pe timpul cât pensionarul urmaș este încadrat în munca sau realizează venituri dintr-o activitate permanentă ca liber profesionist sau mic meserias cu atelier propriu. Plata pensiei se suspendă și atunci când soția urmasă s-a căsătorit.

(2) Când unul dintre urmași pierde dreptul la pensie, ceilalți primesc în continuare partea de pensie ce li s-a cuvenit până la acea dată.

Capitolul VI

Stabilirea și plata pensiilor

Articolul 47

(1) Pentru a se asigura respectarea strictă a prevederilor legii privind întocmirea actelor de pensionare, a ținerii unei evidențe corecte a tuturor datelor și celorlalte elemente necesare pe baza cărora se stabilesc drepturile la pensie și alte drepturi de asigurări sociale pe lângă organele de conducere colectivă ale unităților socialiste se constituie comisii de pensii și asigurări sociale.

(2) Comisiile de pensii și asigurări sociale sînt alcătuite din 3-7 membri și sînt conduse de către un reprezentant al organelor de conducere colectivă. Din comisie fac parte reprezentanți ai compartimentelor de personal și retribuție, ai organizației de sindicat, ai comisiilor de femei și alți reprezentanți ai oamenilor muncii, precum și medicul de specialitate.

(3) Componenta comisiei se stabilește de către organele de conducere colectivă împreună cu comitetul sindicatului din unitățile socialiste.

Articolul 48

(1) În vederea stabilirii pensiei, unitatea în care lucrează persoana în cauză întocmește dosarul de pensie care trebuie să cuprindă carnetul de muncă cu înregistrările la zi, precum și orice alte documente necesare. Dosarul de pensionare se verifică de către comisia de pensii și asigurări sociale, care are obligația să semnaleze conducerii unității orice nereguli constatate. Unitatea poartă întreaga răspundere pentru exactitatea datelor pe care le conține dosarul de pensie și fișa de pensionare.

(2) În cazul când, din motive temeinice, unele persoane nu au carnete de muncă, dovada activității depuse se poate face și cu acte care, potrivit normelor legale privind completarea carnetului de muncă, sînt valabile pentru confirmarea vechimii în munca.

(3) În cazul în care, din însumarea perioadelor de vechime rezultă fracțiuni mai mari de 6 luni, acestea se întregesc la un an, iar cele mai mici se neglijează.

(4) Timpul lucrat în străinătate se ia în considerare la stabilirea pensiei dacă s-a contribuit la asigurările sociale de stat ori dacă exista reglementări în aceasta privință în convențiile încheiate de Republica Socialistă România cu statele respective.

Articolul 49

(1) Unitățile sînt obligate să înainteze dosarul de pensie direcției pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale, cu cel puțin 90 de zile înainte de data la care urmează să aibă loc pensionarea pentru munca depusă și limita de vîrstă.

(2) La pensionarea de invaliditate, dosarul se depune în cel mult 30 de zile de la primirea hotărîrii de încadrare într-unul din gradele de invaliditate, iar pentru urmaș, în cel mult 30 de zile de la data decesului susținătorului.

(3) Dosarul de pensionare pentru invaliditate întocmit de către comisia de pensii și asigurări sociale din unitate trebuie să conțină în mod obligatoriu concluziile expertizei medicale, confirmate de medicul de întreprindere și spitalul din localitate.

Articolul 50

(1) În cel mult 30 de zile de la primirea dosarului de pensionare direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale este obligată să verifice dacă dosarul conține toate datele necesare pentru stabilirea pensiei și să propună comisiei județene de pensii emiterea deciziei de pensionare.

(2) În cazul pensionării pentru accident de muncă sau boala, dosarul se va depune în același termen la comisia județeană de expertiza medicală și recuperare a capacității de muncă.

Articolul 51

Pensiile se plătesc celor care la data cererii de pensionare erau încadrați în munca, de la data la care li s-a aprobat pensionarea prin decizia comisiei județene de pensii. Unitatea nu poate dispune încetarea activității persoanei care a cerut înscrierea la pensie decît după ce a primit decizia de pensionare.

Articolul 52

(1) Comisiile județene de pensii și a municipiului București, se numesc, prin decizie, de către comitetul executiv al consiliului popular județean sau al municipiului București, cu acordul Ministerului Muncii și Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România și au următoarea componență:

Președinte:

– un vicepreședinte al comitetului executiv al consiliului popular județean sau al municipiului București, după caz;

Membri:

– un judecător desemnat de către președintele tribunalului sau al tribunalului municipiului București;

– directorul direcției pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale;

– un membru al biroului consiliului județean al sindicatelor sau al municipiului București;

– un reprezentant al uniunii județene a cooperativelor agricole de producție;

– cîte un reprezentant din cadrul organelor de conducere al direcției sanitare și organizațiilor de femei și de tineret, județene și al municipiului București.

(2) Comisiile județene de pensii emit deciziile de pensii pe baza propunerilor direcțiilor județene pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale sau ale comisiilor de expertiza medicală și de recuperare a capacității de muncă, după caz.

(3) Comisiile județene de pensii examinează contestațiile împotriva hotărîrilor comisiilor de pensii și asigurări sociale din unități și a comisiilor de expertiza și recuperare a capacității de muncă.

(4) Împotriva deciziilor comisiilor de pensii se poate face apel, în termen de 30 zile de la comunicare, la Comisia Centrală de Pensii.

(5) Deciziile care nu au fost atacate în termen și deciziile Comisiei Centrale de Pensii sînt definitive.

Articolul 53

(1) În cadrul direcțiilor pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale, județene și a municipiului București, funcționează comisii de expertiza medicală și recuperare a capacității de muncă alcătuite din 9-13 membri. Din comisii fac parte:

– directorul direcției pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale sau înlocuitorul sau;

– directorul direcției sanitare sau înlocuitorul sau;

– reprezentanți ai organelor locale ale sindicatelor;

– reprezentante ale organizațiilor de femei;

– reprezentanți ai oamenilor muncii din unitățile socialiste;

– medici de specialitate.

(2) Componenta nominală a comisiei se aproba prin decizie a comitetului executiv al consiliului popular județean sau al municipiului București, cu acordul Ministerului Muncii și Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România.

Articolul 54

Comisiile județene de expertiza și recuperare a capacității de muncă au următoarele atribuții principale:

- a)** verifica temeinicia și legalitatea propunerilor comisiilor de pensii și asigurări sociale din unități, privind încadrarea în gradul de invaliditate;
- b)** propun comisiilor județene de pensii emiterea deciziilor de încadrare într-unul din gradele de invaliditate;
- c)** analizează propunerile de prelungire peste 90 zile a concediilor medicale și avizează eliberarea certificatelor medicale pentru aceste concedii;
- d)** analizează periodic starea de sănătate a personalului muncitor din unitățile socialiste și propun măsurile necesare pentru eliminarea deficiențelor constatate;
- e)** îndrumă și controlează activitatea comisiilor de pensii și asigurări sociale din unități în problemele referitoare la expertiza și recuperarea capacității de muncă.

Articolul 55

(1) Comisia Centrala de Pensii funcționează la Ministerul Muncii, avînd următoarea componenta:

Președinte:

– un adjunct al ministrului muncii;

Vicepreședinte:

– un secretar al Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România;

Membri:

- directorul general al Direcției generale de asigurări sociale și pensii din Ministerul Muncii;
- directorul Institutului de expertiza medicală și recuperare a capacității de muncă;
- cîte un reprezentant al Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor, Ministerului Sănătății, Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist și Consiliului Național al Femeilor, desemnați dintre membrii organelor de conducere ale acestor ministere și organizații.

(2) Componenta nominală a Comisiei Centrale de Pensii se stabilește prin hotărîre a Consiliului de Miniștri.

(3) Comisia Centrala de Pensii este organ de apel și de control; în aceasta calitate, comisia judeca și hotărăște asupra cererilor de revizuire a deciziilor date de comisiile județene de pensii și a municipiului București și urmărește aplicarea corectă a legislației de pensii de către unitățile și organele teritoriale de pensii ale asigurărilor sociale de stat.

Articolul 56

Modul de organizare și funcționare, atribuțiile și răspunderile Comisiei Centrale de Pensii, ale comisiilor județene de pensii, ale comisiilor de expertiza medicală și recuperarea capacității de muncă, precum și ale comisiilor de pensii și asigurări sociale din unități se stabilesc prin regulament aprobat prin decret al Consiliului de Stat.

Articolul 57

Pensia se plătește personal titularului ori se depune la Casa de Economii și Consemnațiuni, la cererea și pe numele sau. În cazul în care pensia nu poate fi înmînată pensionarului, aceasta se depune la Casa de Economii și Consemnațiuni pe numele titularului.

Articolul 58

(1) Pensia de urmaș acordată, potrivit legii, copiilor, nu poate fi folosită decît în scopul îngrijirii și educării lor, indiferent de calitatea persoanei care o încasează. Persoanele care au în îngrijire copii care beneficiază de pensie de urmaș, au obligația să justifice utilizarea sumelor încasate numai în scopul menționat.

(2) Pensia de urmaș a copiilor care au fost încredințați unor instituții de ocrotire se depune la Casa de Economii și Consemnațiuni, pe numele lor, după ce s-au achitat sumele datorate, potrivit legii, pentru întreținerea în acele instituții.

Articolul 59

(1) Plata pensiei și a celorlalte drepturi aferente încetează cu luna următoare aceleia în care beneficiarul nu mai îndeplinește condițiile legale în temeiul cărora i-au fost acordate.

(2) Sumele rămase neîncasate de către pensionarul decedat, pentru luna în care a avut loc decesul, se plătesc membrilor de familie.

Articolul 60

(1) Plata pensiei și a celorlalte drepturi aferente se suspenda pe timpul cît pensionarul:

- a)** executa o pedeapsă privativă de libertate;
- b)** are domiciliul stabilit pe teritoriul altei țări.

(2) Pe timpul cît un pensionar de invaliditate de gradul I este internat în unități de asistență socială, se suspenda plata sumei acordate pentru îngrijire.

(3) Suspendarea plății pensiei se face începînd cu luna următoare celei în care a intervenit cauza care a determinat suspendarea.

Articolul 61

(1) În cazul prevăzut la [art. 60 alin. \(1\) lit. a](#), dacă hotărîrea de condamnare a fost desființată și cel în cauză a fost achitat se vor plăti sumele pe durata suspendării, fără a depăși pensia pe 12 luni.

(2) După executarea pedepsei, sau în caz de grațiere ori de amnistie, plata pensiei se reia începînd cu luna următoare aceleia în care pensionarul a fost eliberat.

Articolul 62

(1) Pensionarii reincadrați temporar au obligația ca, în termen de 15 zile de la încadrare, să comunice organului de pensii unitatea și data de la care lucrează și cuantumul retributiei. Aceeași obligație revine și unității în care sînt încadrați pensionarii.

(2) Instanțele au obligația ca, în termen de 15 zile de la data condamnării pensionarului, să comunice această situație, în scris, organului de pensii respectiv.

Articolul 63

(1) Persoanele care au lucrat în unitățile cooperatiste din agricultura și au o vechime în munca în sectorul de stat de cel puțin 5 ani, au dreptul la pensie de asigurări sociale de stat dacă perioada lucrată în cele două sectoare este mai mare de 10 ani.

(2) De asemenea, persoanele care au lucrat în unitățile cooperatiste meșteșugărești sau în alte sectoare cu sisteme proprii de asigurări sociale și au o vechime în munca în sectorul de stat de cel puțin 5 ani, au dreptul la pensie de asigurări sociale de stat dacă perioada lucrată în aceste sectoare este mai mare de 10 ani.

(3) Cuantumul pensiei pentru asigurări sociale de stat se stabilește corespunzător perioadei lucrate în sectorul de stat, iar pentru perioada lucrată în unitățile cooperatiste din agricultura sau în celelalte sectoare, pensia se calculează distinct, în raport de vechimea în munca din aceste sectoare.

Capitolul VII

Pensia suplimentară

Articolul 64

(1) Pensia suplimentară se bazează pe principiul mutualității între persoanele asigurate, care contribuie, în acest scop, cu 2% din retributia lor tarifară lunară.

(2) Persoanele încadrate în munca pot contribui benevol cu încă 2% din retributia tarifară lunară pentru pensia suplimentară. În acest caz contribuția totală va fi de 4% din retributia tarifară. Cei care au contribuit benevol cu 4% din retributia tarifară beneficiază de o pensie suplimentară majorată potrivit prezentei legi.

(3) Contribuția pentru pensia suplimentară se reține și se virează de către unități într-un cont special la Casa de Economii și Consemnațiuni, pentru care se acordă o dobînda de 3% anual.

Articolul 65

(1) Persoanele care au contribuit, în condițiile legii, la constituirea fondului pentru pensia suplimentară, beneficiază de această pensie de la data încetării activității lor ca urmare a pensionării.

(2) Pentru persoanele care au contribuit cu 2%, pensia suplimentară se stabilește în procente din retributia tarifară folosită la calcularea pensiei de asigurări sociale, după anii de contribuție, astfel:

Timpul cît s-a contribuit	% din retributia tarifară
- peste 20 ani	12
- 15-20 ani, inclusiv	10
- 10-15 ani, inclusiv	8
- 5-10 ani, inclusiv	5

Articolul 66

(1) Persoanele care au contribuit în mod benevol cu 4% din retributia tarifară lunară, beneficiază de pensie suplimentară stabilită în procente din retributia folosită la calcularea pensiei de asigurări sociale, după anii de contribuție, după cum urmează:

Timpul cît s-a contribuit	% din retributia tarifară
- peste 25 ani	18
- 20-25 ani, inclusiv	16
- 15-20 ani, inclusiv	14
- 10-15 ani, inclusiv	12
- 5-10 ani, inclusiv	8

(2) Pentru persoanele care au contribuit la pensia suplimentară o perioadă cu 2% iar o alta perioada cu 4%, pensia se calculează cu procente corespunzătoare contribuției de 4%; în acest caz, fiecare 2 ani de contribuție cu 2% se iau în calcul ca un an de contribuție cu 4% .

Articolul 67

Persoanelor care au plătit contribuția pentru pensia suplimentară pe o perioadă de pînă la 5 ani, li se restituie, la data pensionării, suma cu care au contribuit, la care se adauga o dobînda de 3% .

Articolul 68

Pensia suplimentară se acordă urmașilor, în proporție de 50% din cotele prevăzute pentru pensia de urmaș de asigurări sociale.

Articolul 69

În cazul în care o persoană a plătit contribuția pentru pensia suplimentară la mai multe sectoare cu sisteme proprii de asigurări sociale și pensii, se iau în considerare toți anii de contribuție. În acest caz, sectorul care plătește pensia de asigurări sociale plătește și pensia suplimentară.

Articolul 70

Prevederile din prezenta lege referitoare la stabilirea și plata pensiilor, precum și la recalcularea dreptului de pensie sau suspendarea plății acesteia, se aplică în mod corespunzător și pensiilor suplimentare.

Capitolul VIII

Asistența socială și alte drepturi de asigurări sociale

Articolul 71

(1) Persoanele încadrate în munca au dreptul în caz de imbolnavire, în mod gratuit, la asistența medicală în spitale și ambulatorii, întreținere și medicamente pe timpul internării, în condițiile legii.

(2) Pe perioada în care persoanele încadrate în munca nu-și pot îndeplini obligațiile de muncă datorită imbolnavirii care necesită îngrijiri medicale, beneficiază de concedii medicale și indemnizații din fondurile de asigurări sociale de stat.

(3) Oamenii muncii beneficiază de trimitere la tratament sau odihna în stațiunile balneoclimaterice.

Articolul 72

Femeile încadrate în munca beneficiază de indemnizații din fondurile de asigurări sociale de stat în caz de maternitate pentru îngrijirea copilului bolnav.

Articolul 73

Persoanele încadrate în munca care au suferit accidente sau au contractat boli care le-au produs vătămări grave organismului, beneficiază de indemnizații pentru procurarea de proteze sau alte materiale sanitare.

Articolul 74

În caz de deces al persoanei încadrate în munca sau al unui membru de familie se acordă ajutor de deces.

Articolul 75

Condițiile în care se acordă indemnizațiile din fondurile de asigurări sociale de stat și cuantumul acestora se stabilesc prin decret al Consiliului de Stat.

Articolul 76

Persoanele incapabile de muncă, datorită vârstei sau a bolilor cronice, invalizii, deficienții de toate categoriile, lipsiți de mijloace proprii de existență și care nu au sustinatori legali, beneficiază în condițiile prevăzute de lege de ajutor social sau de îngrijire în instituțiile de ocrotire și asistență socială, precum și de alte forme de asistență socială.

Articolul 77

(1) Pensionării și alte persoane în vîrsta sau bolnave care au posibilități materiale dar au nevoie de îngrijire din partea altor persoane, beneficiază, de asemenea, de sprijin din partea statului prin instituțiile de ocrotire și asistență socială.

(2) Cheltuielile de întreținere în instituțiile de ocrotire și asistență socială se acoperă, în condițiile stabilite prin lege, din pensie sau din contribuția soțului (sotiei), copiilor sau părinților, potrivit cu posibilitățile lor de plată.

(3) Instituțiile de ocrotire și asistență socială vor crea condițiile necesare ca persoanele interesate să poată desfășura o activitate utilă, potrivit capacității lor de muncă.

Articolul 78

În cazul minorilor cu deficiente fizice sau intelectuale, statul organizează unități speciale de ocrotire și învățămînt, asigurînd condițiile necesare pentru pregătirea lor profesională și educarea acestora.

Articolul 79

Pensionării și membrii lor de familie au dreptul pe timpul internării în spital, la asistența medicală și medicamente, în mod gratuit.

Articolul 80

Pensionării, precum și membrii lor de familie au dreptul la asistența medicală și medicamente, în condițiile legii, pentru tratamentul ambulatoriu.

Articolul 81

Pensionării beneficiază, în condițiile legii, de tratament în stațiunile balneoclimaterice.

Articolul 82

În caz de deces al pensionarului sau al unui membru de familie se acordă în aceleași condiții ca și pentru personalul muncitor, ajutor de deces.

Capitolul IX

Dispoziții finale și tranzitorii

Articolul 83

Cererile în fața orcaror organe care au drept scop stabilirea unui drept la pensie, precum și toate actele de procedura în legătură cu acest drept, sînt scutite de orice fel de taxe de timbru.

Articolul 84

(1) Sumele plătite fără temei, cu titlu de pensie sau alte drepturi aferente, se recuperează, potrivit legii, de la cei care le-au primit. Sumele rămase nerecuperate de pe urma pensionarilor decedați nu se mai urmăresc.

(2) Recuperarea de la pensionari a sumelor plătite fără temei se face pe baza deciziei date de organele de pensie, care constituie titlu executoriu.

Articolul 85

Persoanele care, prin nerespectarea dispozițiilor legale determina plata unor pensii necuvenite, sînt obligate la restituirea acestora, potrivit legii.

Articolul 86

La stabilirea pensiilor de asigurări sociale și a pensiei suplimentare, fracțiunile de leu se întregesc la un leu în favoarea pensionarului.

Articolul 87

Pensiile și ajutoarele sociale stabilite pînă la data prezentei legi, se mențin în continuare, atît timp cît sînt îndeplinite condițiile în baza cărora au fost acordate.

Articolul 88

(1) Pensionării de invaliditate de orice grad care, potrivit dispozițiilor legale, sînt revizibili medical, existenți la data prezentei legi, vor fi reexaminați de către comisiile de expertiza medicală și recuperare a capacității de muncă, la tratamentele stabilite, potrivit legii.

(2) Persoanele care în urma revizuirii medicale urmează să fie reincadrate în munca își mențin dreptul la pensie pînă la încadrarea în munca, dar nu mai tîrziu de 31 decembrie 1977. Pensionării de invaliditate de orice grad, care la intrarea în vigoare a prezentei legi beneficiau de pensie cît și de retributie, își mențin acest drept cît timp continua să fie încadrați în munca, dar nu mai tîrziu de 31 decembrie 1977. În această perioadă unitățile socialiste sînt obligate să le asigure locuri de muncă corespunzător capacității de muncă stabilite potrivit legii. Pensionării pentru limita de vîrstă care sînt încadrați în munca la data intrării în vigoare a prezentei legi și cumulează pensia cu retributia în condițiile și termenele prevăzute de lege, își mențin în continuare acest drept, cît timp sînt încadrați în munca, dar nu mai tîrziu de 31 decembrie 1977.

Articolul 89

Nevazatorii primesc pensie integrală pentru munca depusă, dacă au o vechime de cel puțin 15 ani bărbații și 10 ani femeile, la împlinirea vîrstei de 50 ani bărbații și 45 ani femeile. Acești pensionari primesc pensia în întregime și pe timpul cît sînt încadrați în munca.

Articolul 90

Cererile de pensii aflate în curs de rezolvare la organele de pensii vor fi soluționate potrivit prevederilor prezentei legi.

Articolul 91

Pe baza principiilor din prezenta lege, celelalte sectoare de activitate cu sisteme proprii de asigurări sociale și pensii își vor elabora reglementări proprii.

Articolul 92

Prezenta lege intră în vigoare pe data de 1 iulie 1977. Pe aceeași dată se abroga: [Legea nr. 27/1966](#) privind pensiile de asigurări sociale de stat și pensia suplimentară și [H.C.M. nr. 252/1967](#) pentru aplicarea [Legii nr. 27/1966](#), cu toate modificările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare prezentei legi.
